

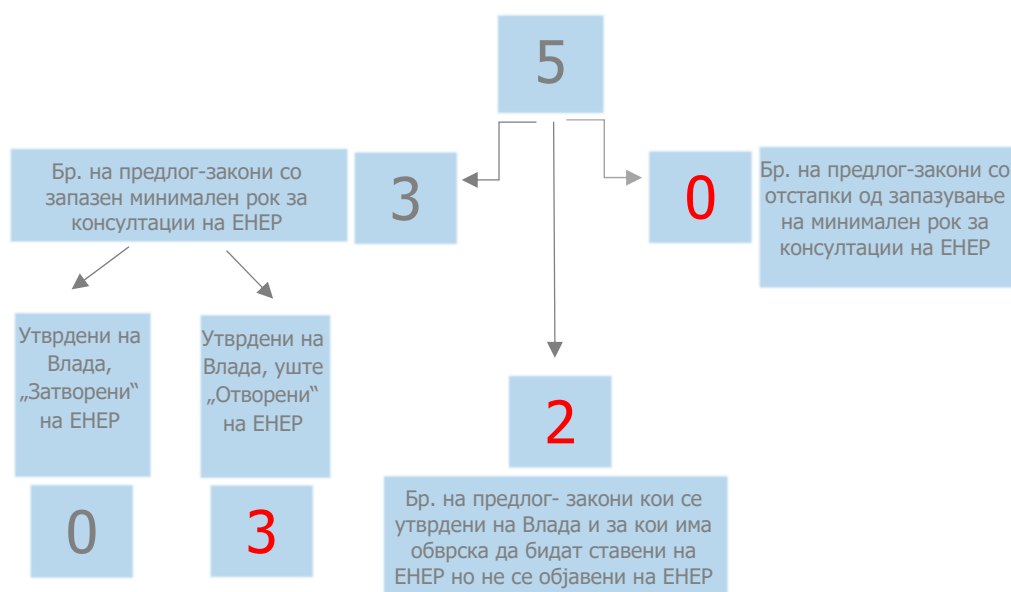
МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
МЕЃУНАРОДНА
СОРАБОТКА

ГРАЃАНСКИ
РЕСУРСЕН
ЦЕНТАР

ОГЛЕДАЛО НА ВЛАДАТА Следење на отвореноста на процесите на подготовка на закони

Предлог-закони утврдени на седница на Владата во период од 1 до 30 јуни 2019 г.

Табела. Преглед на поднесени предлог-закони по министерства и почитување на обврската за консултации со јавноста на ЕНЕР

Министерство	Бр. на предлог-закони утврдени на седница на Влада	Бр. на предлог-закони со отстапки од обврската за консултации*	% на отстапки од обврската за консултации
МП	1	0	0%
МК	1	0	0%
МЗШВ	1	0	0%
МФ	2	2	100%
ВКУПНО	5	2	40%

Граѓанскиот ресурсен центар е проект финансиран од Европската Унија а спроведуван од Македонски центар за меѓународна соработка во партнерство со АДИ, Гостивар и Медиа плус, Штип. Во рамките на Граѓанскиот ресурсен центар се публикуваат месечни известувања со резултатите од следењето на Единствениот национален регистар на прописи (ЕНЕР) Целта на оваа активност е да се зголеми информираноста на граѓаните и да се поттикнат граѓанските организации и другите засегнати страни да учествуваат во раните фази на подготовката на законите. Оваа активност е продложување на Проектот Огледало на Владата www.oqledalonavladata.mk, отпочнат во 2012 г., со поддршка на ЕУ(ЕИДХР) и УСАИД.

Месечен преглед на
консултации со
јавноста за објавени
закони на ЕНЕР

бр. 44

кај 3 предлог-закони е забележано почитување на минималниот рок за консултации со јавноста преку ЕНЕР

2 предлог-закони за кои има обврска воопшто не се ставени на ЕНЕР за консултации со јавноста

Согласно Деловникот за работа на Владата министерствата мораат задолжително да ги објават на ЕНЕР (www.ener.gov.mk) предлозите за донесување закон, нацртите и предлозите на закони, освен законите кои се донесуваат по итна постапка, и тие да бидат достапни за коментари од јавноста 20 дена од денот на објавувањето.

Што се следи?

Предлог-закони отворени на ЕНЕР

Како се следи?

Редовно се бележат:

Статус во кој е поставен предлог-закон

Датум на поставување на документи

Период кој што е даден како можноста за давање коментари

Содржина на поставени документите

Како се одредува период на консултации?

Периодот според бројчаникот достапен на ЕНЕР.

Се следи кога предлог закон бил утврден на Седница на Влада и се споредува со периодот во кој што предлог закон беше отворен за коментари според бројчаник.

„Отворен“ значи дека предлог-законот е отворен за консултации од страна на јавноста.

„Затворен“ значи дека предлог-законот е утврден на седница на Влада.

ЦЕЛИ

Во овој преглед се претставени резултатите од следењето на предлог-законите поставени на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР) кои во текот на јуни биле утврдени на седница на Владата. Прегледот има цел да укаже на почитување односно отстапување од обврската која ја имаат органите на државната управа (пред се министерствата) предлозите за донесување закон и предлозите на закони, освен законите кои се донесуваат по итна постапка, задолжително да ги објават на ЕНЕР (www.ener.gov.mk). Истите треба да бидат достапни на увид и консултација со јавноста најмалку 20 дена од денот на објавувањето (Деловникот за работа на Владата на Република Македонија, „Службен весник на РМ“ бр. 113/2017).

МЕТОДОЛОГИЈА

Како почетен ден за консултации се смета денот кога текстот на предлог-законот е објавен на ЕНЕР. Доколку во одредена објава на ЕНЕР за отпочнување на процесот на консултации воопшто не е поставен текстот на предлог-законот бројот на денови за консултации е нула.

Како датум на утврдување на завршувањето на консултации се користи еден од двата начини:

1. Датумот на истекување на рок за консултации согласно бројчаникот за преостанато време за консултации на ЕНЕР;
2. Датумот на утврдување на предлог-закон на Седница на Влада, доколку тој е пред датумот на завршување на период на консултации според бројчаникот на ЕНЕР.

Датумот на утврдување на предлог-закон на Седница на Влада се следи преку информациите достапни на веб-страницата на Собранието и од записниците достапни на веб-страницата на Владата.

РЕЗУЛТАТИ

Во периодот од 1 до 30 јуни 2019 г., до Собранието беа поднесени вкупно 8 предлог-законали од кои за пет предлог-законали постои обврска да бидат ставени на ЕНЕР. Три предлог-законали беа ставени на ЕНЕР за консултации со јавноста. Рокот за консултации од 20 дена е испочитуван кај сите три предлог-законали, но статусот на ЕНЕР не е сменет во „Затворен“ кај ниту еден предлог-закон. Останатите 3 предлог-законали немаат обврска да бидат ставени на ЕНЕР бидејќи се предложени од групи пратеници.

Предлог-законите за кои е испочитувана обврската за консултации се: Предлог-закон за попис на населението, домаќинствата и становите во Република Северна Македонија, 2020 година, предложен од **Министерство за правда**, Предлог-закон за управување со природното и културното наследство во Охридскиот регион, предложен од **Министерство за култура**, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за земјоделското земјиште, предложен од **Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство**.

Предлог-законите за кои постоеше обврска да бидат ставени на ЕНЕР за консултации а сепак тоа не беше испочитувано се: Предлог-закон за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Договорот за заем наменет за финансирање на Проектот за изградба и инсталација на електронски системи за наплата на патарини долж Коридорот VIII и автопатот Миладиновски – Штип, кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и Јавното претпријатие за државни патишта, по скратена постапка, и Предлог-закон за враќање на дел од данокот на додадена вредност на физичките лица, по скратена постапка предложени од **Министерство за финансии**.

Во месечните преглед се разгледуваат и содржински предлог закони кои се објавени на ЕНЕР и кои се од значење за работењето на граѓанските организации.

Преку овој осврт ќе се овозможи организациите на поедноставен начин да се запознаат со содржината на предложените закони и значење кои тие би го имале врз нивното работење.

Во овој број:

Предлог- закон за враќање на дел од данокот на додадена вредност на физичките лица

Предлог- Закон за враќање на дел од данокот на додадена вредност на физичките лица

Со донесувањето на Законот за враќање на дел од данокот на додадена вредност на физичките лица, физичките лица ќе имаат право на враќање на дел од платениот данок на додадена вредност, при што истите сами на некој начин ќе бидат инспектори, односно ќе бараат да им се издадат фискални сметки. Поради тоа се очекува и зголемување на регистрираниот промет преку фискални системи на опрема, како и зголемена наплата на даноците, односно намалување на даночната евазија од даночните обврзници.

Со законот се пропишуваат условите кои треба да ги исполнува физичкото лице за да може да оствари право на враќање на данокот, односно дека истите треба да се над 15 годишна возраст, да поседуваат валиден документ за идентификација, да имаат трансакциска сметка во Република Северна Македонија, и да се регистрирани на системот за електронска пресметка за приходот и данокот (Е-ППД) на Управата за јавни приходи. За остварување на ова право, истите ќе треба да ги пријавуваат податоците од бар кодот на фискалните сметки кои ги добиваат при купување на добра и услуги, преку апликативен софтвер за оваа намена на органот за јавни приходи во рок од 10 дена од издавањето на фискалната сметка. Со горенаведеното пријавување на фискалните сметки, физичките лица ќе имаат право на враќање на 15% од данокот на додадена вредност искажан во фискалните сметки, при што износот на пресметан данок од кој ќе се враќа данокот изнесува најмногу 12.000 денари во едно тримесечје.

Предлог-законот пропишува ограничувања за правото на враќање на данокот, односно враќањето не може да се оствари за фискални сметки чиј вкупен промет надминува 30.000 денари и фискални сметки кои се сторнирани.

Согласно на предлог-законот, вратените средства врз основа на овој закон не подлежат на данок на личен доход.

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во Службен Весник на Република Северна Македонија а отпочнува да се применува од **1 јули 2019 година.**

**МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР
ЗА МЕЃУНАРОДНА
СОРАБОТКА**

Ул. Никола Парапунов 41а,
Скопје

www.mcms.mk